

נוֹבִי גוֹד (Новый год) – איגרת מידע לעובדים בארגוני בריאות

נוֹבִי גוֹד הוא שמו של ערב השנה האזרחית החדשה במדינות חבר-העמים. חוגגים אותו בלילה שבין ה-31 בדצמבר ל-1 בינואר, ומציינים את המעבר מהשנה שחלפה לשנה החדשה.

רקע כללי

חגיגות סוף השנה האזרחית ותחילת השנה החדשה נפוצות במדינות רבות בעולם, ללא קשר לדת כלשהי, וגם בישראל חוגגים את ה"סילבסטר", במסיבות מחוץ לבית. אולם, עבור יוצאי חבר-העמים החיים בישראל, מהווה נוֹבִי גוֹד חג משפחתי וביתי. משפחה וחברים מתכנסים לסעודה חגיגית, מחלקים מתנות, שותים שמפניה וצופים בשידורי הטלוויזיה ממדינות המוצא, שם מופיע שעון שמצלצל בחצות ומסמל את המעבר לשנה החדשה. חשוב לציין כי עבור יוצאי חבר-העמים בישראל, אין לנוֹבִי גוֹד כל זיקה דתית, למרות הסממנים המזכירים את חג המולד. החוגגים ממשיכים מסורת של חג עממי חילוני, שנקבעה בברית - המועצות בתחילת המאה ה-20. לאחר תקופה שבה נאסר לציין את החג, אישרו השלטונות הסובייטים לחגוג אותו במתכונתו החילונית. למעשה, היה זה החג היחיד שנחגג בחיק המשפחה, ולא שויך למפלגה הקומוניסטית, ויתכן שבכך קנה לו שליטה בלב האזרחים. עולי חבר - העמים העתיקו את החג ללוח השנה של החגים שהם חוגגים בישראל.

מידע שימושי לצוות ועצות להתנהלות בתקופה זו:

- **סדר היום:** החג נחגג בקרב בני המשפחה, ויש משפחות המזמינות גם קרובי משפחה, חברים או עמיתים לעבודה. החג מתאפיין בהכנסת אורחים, בסעודה חגיגית המלווה בשתיית אלכוהול, ובחלוקת מתנות. בחצות מברכים זה את זה בברכת "פִּי נוֹבִים גוֹדוּם" (C Новым годом!, "שנה טובה", ברוסית). במקום עץ האשוח המסורתי, קונים חלק מהחוגגים בישראל עצים מלאכותיים, ומקשטים אותם.
- **ברכות ואיחולים:** מומלץ שהצוות הרפואי יעבור בין המאושפזים החוגגים את החג ויברך אותם. בקרב הצוות כדאי לציין את האירוע באופן חגיגי (ברכה ו"הרמת כוסית").
- **טיפולים:** אין מניעה לקבל טיפולים רפואיים, אך יש לקחת בחשבון שמאחר והחוגגים ערים עד שעה מאוחרת, יתכן שיתקשו להגיע לביקורים או טיפולים למחרת בבוקר. יתכן גם שלא כדאי לקבוע בדיקות או טיפולים שיש בהם משמעות לנוכחות אלכוהול בגוף, או לכך שערב לפני נאכלה סעודה גדולה. בכל מקרה, אם נקבע תור מסוג זה, ניתן לשאול את הנבדק לגבי שתיית אלכוהול ואכילה בימים האחרונים, ובכל מקרה חובה להסביר את המקור הרפואי לשאלה ולהחליט עם המטופל אם להמשיך כמתוכנן או לדחות למועד אחר.
- **פעילויות מקצועיות:** בשל החג, מומלץ להימנע מעריכת סדנאות והכשרות במועד זה. בבתי - חולים, כדאי לבדוק אפשרות שלא לשבץ עובדים, המציינים את החג, למשמרות הערב והלילה באותה יממה. יש לקחת בחשבון כי חלק מהחוגגים יעדרו גם למחרת, בשל הימשכות החגיגות לתוך הלילה. (גם ה-31.12 וגם ה-1.1 הינם ימי בחירה לעובדים).
- **פעילויות לילדים:** מומלץ לערוך הפעלות לילדים, הכוללות תחפושות ובקשת משאלות (ע"פ המסורת) מד"ד מרז ("סנטה קלאוס" הרוסי) המגיע עם נכדתו סניגורוצ'קה. מתנות קטנות יתקבלו בברכה.

תודה לאלו שייעצו בהכנת האיגרת: לנה מגיד, מנכ"לית מרכז עד"ה (פיתוח מנהלים לתקשורת בין-תרבותית), טניה ווינובה מהמחלקה לתרגום באוניברסיטת בר-אילן, וכן צוות המרכז הבין-תרבותי לירושלים: ד"ר חגי אגמון-שניר, ד"ר מיכל שוסטר ואורנה שני.

אגרות מידע נוספות לגבי חגים ומועדים בארגוני בריאות ניתן למצוא [בדף הפרסומים של המרכז הבין-תרבותי לירושלים](http://jicc.org.il/heb) (<http://jicc.org.il/heb>)